

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 21 - 27 ก.ย. 2566

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 21 ก.ย. 2566 กระทรวงสาธารณสุข รายงานสถานการณ์โรคสำคัญที่กำลังเกิดการระบาดในขณะนี้ 2 โรค คือ โรคไข้หวัดใหญ่ ซึ่งมีผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น โดยข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 9 ก.ย. 2566 มีผู้ป่วยจำนวน 154,829 ราย มีผู้เสียชีวิต 3 ราย ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แจ้งแนวทางและขอความร่วมมือในการเตรียมความพร้อม เฝ้าระวัง ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ ทั้งในโรงเรียน สถานศึกษา เรือนจำ สถานพินิจคุ้มครองเด็ก และเยาวชน รวมทั้งค่ายทหาร อีกโรคที่มีการระบาดคือ โรคไข้เลือดออก ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 13 ก.ย. 2566 มีผู้ป่วย 91,979 ราย ผู้เสียชีวิต 93 ราย ภาพรวมสรุปได้ว่าผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป ที่เป็นไข้เลือดออกจะมีความเสี่ยงเสียชีวิตมากกว่าเด็ก 2 - 3 เท่า เนื่องจากส่วนใหญ่เมื่อป่วยมักไปพบแพทย์และได้รับการรักษาช้าเกินไป ดังนั้นหากมีไข้ รับประทานยา 2 วัน แล้วไม่ดีขึ้น ขอให้รีบไปพบแพทย์ สถานการณ์โรคไข้เลือดออกของประเทศไทยในปีนี้เป็นค่อนข้างสูง และขณะนี้การระบาดเริ่มชะลอตัว แต่ยังพบผู้ป่วยต่อเนื่องในบางจังหวัด มาตรการป้องกันควบคุมโรคที่ดีที่สุด คือ การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ควบคู่ไปกับการกำจัดยุงตัวแก่ในพื้นที่ระบาดและป้องกันไม่ให้ถูกยุงกัด ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้ใช้กลไกคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด เพิ่มความร่วมมือในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคในพื้นที่ และสถานที่เสี่ยง เช่น โรงเรียน วัด ชุมชน และโรงงาน

“ โรคติดเชื่อนิปาห์ไวรัส ” ไม่มียา ไม่มีวัคซีน

BlueDot Alert ได้รายงานสถานการณ์โรคติดเชื่อนิปาห์ไวรัสที่เมือง Kozhikode รัฐ Kerala ซึ่งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของของประเทศอินเดีย ข้อมูลถึงวันที่ 15 กันยายน 2566 พบผู้ป่วยสงสัยโรคติดเชื่อนิปาห์ไวรัส จำนวน 6 ราย ซึ่งในจำนวนนี้เสียชีวิตแล้ว 2 ราย ขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนโรค โดยในปี 2561 ที่เมืองเดียวกันนี้ พบผู้ป่วย 18 ราย เสียชีวิตถึง 17 ราย และปี 2564 พบผู้เสียชีวิต 1 ราย โรคติดเชื่อนิปาห์นี้พบครั้งแรกเมื่อปี 2542 ที่ประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ต่อมาพบผู้ติดเชื้อในแถบเอเชียใต้ในกลุ่มผู้ที่ดื่มน้ำอันท่วมปนเปื้อนของเสียจากค้างคาว สำหรับการระบาดครั้งแรกในประเทศอินเดียในปี 2561 ครั้งนั้นกระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย ได้ออกประกาศให้โรคติดเชื่อนิปาห์เป็น “ โรคติดต่ออันตราย ” ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เพื่อยกระดับให้มีการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและหากพบผู้ป่วยจะต้องรายงานโดยเร็วภายในเวลาไม่เกิน 3 ชั่วโมง เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดต่อไป เชื่อนิปาห์ไวรัสเข้าสู่ร่างกายได้จากการสัมผัสผิวหนัง มูลสัตว์ และสารคัดหลั่งของสัตว์พาหะนำโรคหรือสัตว์ที่กำลังป่วยโดยตรง โดยเฉพาะค้างคาวผลไม้ รวมทั้งรับประทานอาหารหรือผลไม้ที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัสจากปัสสาวะและน้ำลายของค้างคาวผลไม้หรือจากสัตว์ชนิดอื่นที่สามารถติดเชื้อมาได้ เช่น หมู แมว สุนัข ม้า แพะ แกะ เป็นต้น ระยะฟักตัวโดยเฉลี่ยประมาณ 1 - 2 สัปดาห์ อาการในผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นอาการของโรคไข้สมองอักเสบ อาการเริ่มด้วยไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ บางรายอาจมีอาการทางระบบทางเดินหายใจร่วมด้วย ตามด้วยอาการ ชี้น สับสน ชัก ไม่รู้สึกตัว และเสียชีวิต ซึ่งอัตราป่วยตายด้วยโรคติดเชื่อนิปาห์ไวรัสในคนประมาณ ร้อยละ 40 - 75 ปัจจุบันยังไม่มียาหรือวัคซีนที่ใช้ในการรักษาโรคดังกล่าว ใช้การรักษาตามอาการหรืออาจใช้ยาต้านไวรัสเพื่อลดความรุนแรงของโรค ฉะนั้นวิธีที่ดีที่สุดคือการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดโรคดังกล่าว

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ้ง อสต.ประสานกับ จนท. สาธารณสุข ปศุสัตว์ในพื้นที่ประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านทราบถึงการระบาดของโรคติดเชื่อนิปาห์ไวรัสในประเทศอินเดียขณะนี้ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับโรคดังกล่าว เน้นย้ำถึงการป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงการเกิดโรค เช่น หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ที่ป่วยและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค โดยเฉพาะค้างคาวผลไม้ หากจำเป็นต้องสวมถุงมือก่อนทุกครั้ง การรับประทานผลไม้ที่ปนเปื้อนน้ำลาย ปัสสาวะ และมูลของค้างคาวผลไม้ รวมถึงสารคัดหลั่งของสัตว์อื่นที่เป็นพาหะนำโรคทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเป็นโรคสูงมาก หากพบรอยกัดแทะของสัตว์บนผลไม้ไม่ควรเก็บมารับประทาน ในชีวิตประจำวันให้ใช้มาตรการป้องกันโรคติดเชื่อนิปาห์โดยใช้หลักสุขาภิบาลทั่วไป โดยเน้นที่การล้างมือทุกครั้งด้วยสบู่เมื่อสัมผัสกับสัตว์ เนื้อสัตว์ ซากสัตว์ รับประทานอาหารปรุงสุก สวมหน้ากากอนามัย หากทำงานเกี่ยวข้องกับสัตว์ ทั้งนี้การป้องกันเป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับโรคดังกล่าว เนื่องจากยังไม่มีวัคซีนและไม่มีการรักษาเป็นการเฉพาะ

ติดต่อ

oic.ddc@gmail.com

02-5903832

www.ddc.go.th/oic

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- <https://health.kapook.com/view194282.html>
- <https://www.thairath.co.th/news/foreign/2726356>
- <https://www.bangkokbiznews.com/social/960922>
- <https://www.voathai.com/a/7267125.html>
- <https://pr.moph.go.th/?url=pr%2Fdetail%2F2%2F04%2F198732%2F&fbclid=IwAR22AVDsJ84Kh45WMI16FPJP4id45uL9IGjpYqKHKpvfielthXPnn6CPqWQ>
- <https://shorturl.at/fgnqG>